

Täsin synag / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar, Sözler
написано kitapcy | 23 января, 2025

Täsin synag / satiriki hekaýa TÄSIN SYNAG

Biziň redaksiýamyza etraplardan birnäçe täsin tapyndylar iberipdirler. «Ylmy-barlag, eksperimental institutlaryň laboratoriýalarynda derňäp görün, netijesiji bize habar berersiňiz» diýipdirler. Iberilen tapyndylaryň biri biziň ünsümizi özüne çekdi. Biz ilkinji nobatda, turuwbaşdan iberilen sapajyk şekilli tapynda ýapyşdyk. Barlag başlandy. Häzirki zaman tehnikasy ýetişibildiginden, aýagaldygyna işläp ugrady. Depe saçlary bireýýäm düşen alymlar ylmy derňewe gümra boldular.

- Garaja sapagyň ýogynlygy 0,07 millimetр ekeni – diýip, paýtagtymzyň himiki institutunuň elektrohimiýa kafedrasynyň müdiri aýtdy.
- 0,07 millimetr ýogynlykdaky zat türküläp aýtsak näme ýalyrak bolýar?! – diýip, biz alyma sowal berdik.
- Adam saçynyň ýogynlygyny göz öňüne getiräyiň – diýip, ol jogap berdi.
- Bu täsin garaža sapajykda mehaniki, fotohimiki, elektrik, ýa bolmasa, magnit ýazgysy bar bolaýmasyn – diýip, ökde bir alym mikroskopdan gözünü aýryp aýtdy. Başga biri mikroskopa çyny bilen seredip, başyny galдыrdы-da:
- Bu garaža sapajyk örän berk kremnidenden ediläýen ýaly, içki bir gatynda iňňän incejik elektroprogod bar-a meňzeýär. Ýene bir gaty termoplastik özenden ybarat bolsa gerek.

Bu täsin tapyndy bilen tehniki kibernetiki institutyň alymlary, lingwistler, psihologlar, fiziologlar gyzyklanyp başladylar. Paýtagtymzyň neýrokibernetika institutunuň işgärleri:

- Şu garaja sapajygyň yüzündäki signallary okap görmeli. Belki, bu täsin tapyndy älemiň başga bir ýerindäki aňly-düşünjeli adamlaryň Ýere iberen zadydyr – diýdiler. Her kim bir pikiri orta atdylar.

- Munda örän ýokary častotatnyň üýtgeýän impulslary termoelektrik usuly bilen ýazylaýan ýaly.
- A-haw, munuň her millimetrine ýedi milliona golaý signal bar şekilli, adamlar.
- Bu ýazgylary millionlarça ýyk saklap bolýar, öcjek gümany ýok.

Ahyrsoñunda alymlar belli netijä geldiler. Garaja sapajykdaky täsin ýazgy signallary okamaly diýen pikirde durdular. İş neýrokibernerika institutynyň işgärlerine tabşyryldy. Garaja sapajykdaky ýazgy signallaryny elektromagnit impulslaryna öwürdiler. Soňra şol termoelektron ýazgy güýçlendirilip, omega-şöhle geçirildi. «Omega-şöhle näme?» diýmegiňiz mümkün. Omega şöhle adam beýnisiň pikirlenýän wagtyndaky çykarýan şöhlesijiň kolebaniýesi.

Neýrokibernerika institutynyň omega generatoryny alym gyzlaryň biriniň kellesime berkitdiler. Hälki garaja sapajygy metal elektroda berkidip, onam omega-generatora galtaşdyrdylar. Yaňky alym gyz bilbil ýaly saýraberdi.

- Meniň adym Gyzylgül – diýdi.

Biz geň-taň galdyk. Sebäbi bu alym gyzyň ady Gyzylgül däldi.

- 8 çagam bar – diýip, ol aýtdy. Tas pyňkyrypdyk. Sebäbi bu gyz entek durmuşa-da çykmandy. – Özümem etrapda, obada ýasaýan – diýäýdi. Aşgabat nire, etrap, oba nire.
- Adamym Kemal Durdyýew. Ol etrapda baş zootehnik, kiçi wezipeli kiş däldir. Ol malyň zootehnigi däl-de aragyň zootehnihidir. Erbet içegendir. Özümem, çagalarymam hor-homsy ýasaýan. Artyp «Akmämmet», jähennem bolmuş «Çemen», sähne edýän «Sähra» biziň rysgalomyza şärik. Horluk, açlyk-ýalaňaçlyk bilen bir mydar etse boljak. Beterinden beteri bar. Ol alkaş meni urýar. Her 20-nji asyrda-da aýalyny urýan gördünizmi?! Görenem, eşidenem dälsiňiz.

Şu sözlerden soň alym gyz möňňürip aglamaga başlady. Sesinden durar ýaly däldi. Bizem gamgyn bolduk. Alym gyz ejire çydaman gözlerini ýumdy. Yüreginiň urşy peseldi. Gan basyşy haýallady. Biz muny ýa öler, ýa dälirär öýtdük. Berekella Gyzylgülün janyna diýdik. Alym gyzyň kellesinden omega-generatoryny şlyomyny aýyrdyk. Asyl, görüp otursak, şol garaja sapajyk

Kemal Durdyýewiň görgüsü ýaman aýaly Gyzylgülüň saçynyň bir tary eken. Kemal arak içip-içip, tüýs esrik ner bolup joşup, aýaly Gyzylgülüň saçyndan penje-penje ýolýan bolsa nätjek.

Gurbangylyç HYDYROW. Satiriki hekaýalar